

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se primescu
in tóte dílete.

Pretulu pentru Ostrangurí'a: pre anu
8 fl. pre 1/2 de anu 4 fl. pre unu tri-
laniu 2 fl. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fl. pre 1/2 de anu 5 fl.
pre unu trilanu: 2 fl. 50 cr. in v. a.
Unu esemplarin costa 15 cr.

Tóte síodieniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigitá a diurnalini:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nruu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tacee timbrale.

Adres'a lui Mefistofele catra Maiestate.

Salve Caesar, morituri te salutant! — Precumu-cá
noi — cari amu luptatu cu Mitropolitulu adormitu! — candu
dupa elu, candu alaturea cu elu — candu *inaintea lui!!!* —
sí scriindu necrologulu lui — *Vanu scriu totu-odata si pre alu
nostru!* — dupace noi ni-amu indreptatu vorba nóstra catra
tóta — lumea! sí lumea s'a ubinitu de — ea: propriamente
noi suatemu ómeni, *si ca noi altii nu mai sunt* — pre intregu
rotogolulu pamentului sí — imperiulu Maiestatii Tale!! asé
dara voiimu a ni face trebile sí vorbele nóstre — *si cu
Maiestatea Ta*, — sí propriamente a-Ti spune, cá graniti'a
militare, — respectivamente confiniéle romane au pentru de
a suferi — o mare plaga fatale, care e incubata in orasiulu
Caransiebesiului!! — Acést'a, Maiestate, e o gróznica hidra
ungurésca — sí sciti! — cu capete sí códá romanésca!!! —

Tronulu Maiestatii Tale e tare amenuntiatu — de acést'a
hidra spurcata — sí de rebellii ungari, cari o sustieun, —
deci Maiestate, — dupace sí precumu-cá noi am datu *de cu
buna vreme* cu socoté'l'a — sí *de dupa mintea nóstra* vedemu,
— cá in confiniéle militare o sá se — aléga! unu deputatu
la dief'a ungurésca, respectivamente representante a popóru-
lui! — carele consecivamente va avé sá ucida hidra cea cu
siete-spre-diece capete!!! — sí sá infrunte pre *„hotii sí
talharii”* de rebelli, — amu socotitu, — cá nu vomu gresí, —
déca ne vomu adresá sí catra Maiestatea Ta, — sí vomu
netedí sí pre popóruulu celu blandu granitierescu, — ca pre
tempulu de alegere — *sá-si caute omulu*, séu de nu-lu vede,
— sí pricepe —, sá vina a cere sfátu dela redactiunea
„Albinei!” — *)

*) Maiestatea sa (turésca, hotentota, ori chinea, nu scimu, —
„Albin'a” scie,) audimu, cá va raspunde la adres'a acést'a in „Gur'a
Satului”, ca fóia cea mai potrivita dupa „Albin'a.”

In momentulu, candu eramu sá punemu fóia in tipariu,
priimimu urmatóri'a

Telegrama.

Nruu 0-0001. Santulu Davidu d'in Luna, catra
Mefistofele pre Pamentu.

Fiiule! Eu ti-am cantatu cantecele tu cu lir'a;
cererea ta va fi implinita, déca vei trece pr'in tóte apele

*pone in Hades, acolo te vei curati bine si spalatu d'in
talpe pone in crescutu vei rentorna pre pamentu éra-si.
Atunci nu vei vedé antagonisti in tóta tuf'a, ochii tei
voru fi curati si buzele tale de auru. Si eu voi
strigá: Vrednicu!*
S. Davidu, m. p.

Io-su romanu.

— Poesia la renegatii romani. —

Io-su romanu falosu pe nume,
Pentru-alu tieriei mele-amoru,
Pre-a mea limba sí natuone
Totu mereu o desonariu. —
Tóta lumea de-ai cercá,
Parechia nu mi-ai aflá.

Limba dulce sí doioisa,
Sunetu angerescu,
Inse-mi pune bóla 'n óse
Candu eu o vorbescu. —
Tóta lumea de-ai amblá,
Mai renegatu n'ai aflá.

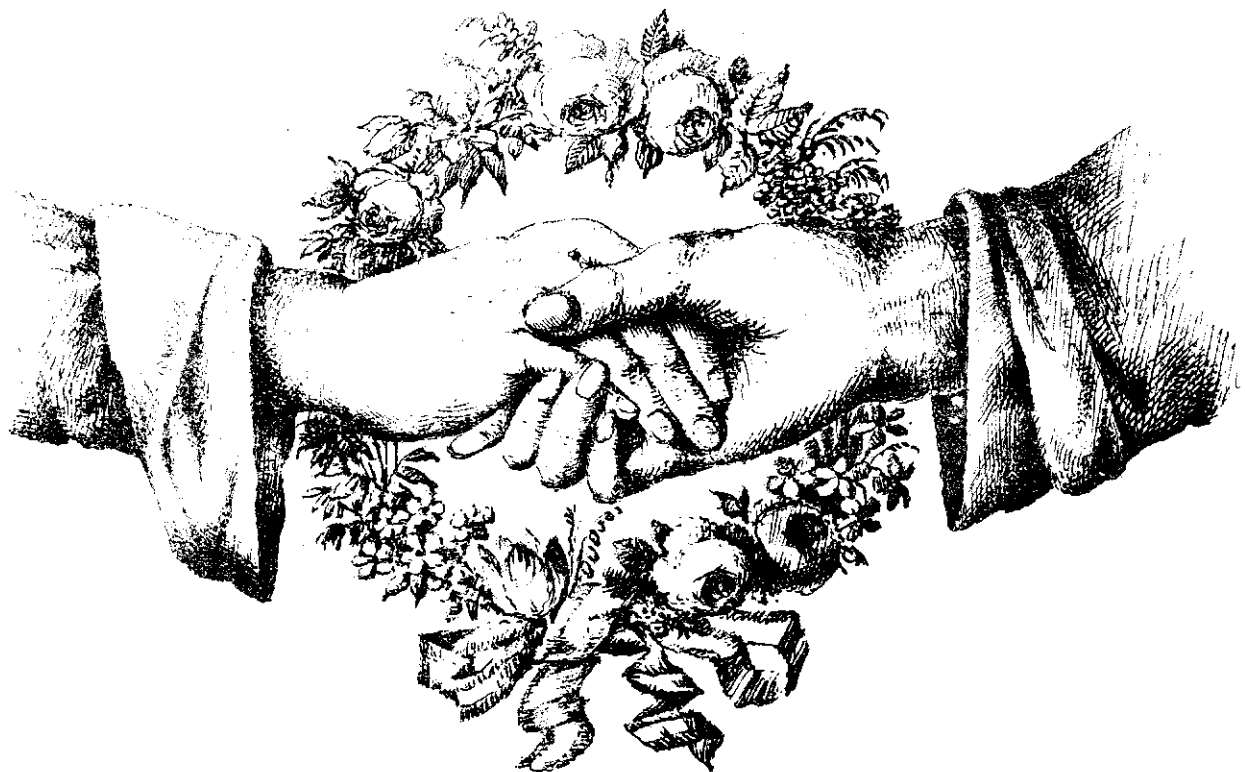
Tiéra mundra sí marétia,
Sí 'mpregiurn cu munti,
Chiaru de-alu ei nume mi-e grétia,
Candu 'lu mai audiu. —
Tóta lumea de-ai cercá,
Ca sí mine n'ai aflá.

Lege, datini, romanesci
Mie nu-mi pré placu,
Era cele ungueresci
Me stingu de-alu loru dragu. —
Tóta lumea de-ai amblá,
Sentiu bunu ca-alu meu n'ai aflá.

Sentiu spre-a patriei iubire
In mine s'a stersu de multu,
Chiaru candu avu fericire
A me face mamelucu; —
Tóta lumea de-ai cercá
Mai habaucu n'ai aflá.

Ciollincu,
omu politoritu.

Ce lipseste adi romanilor in genere?

— Ast'a lipseste, ast'a trebuieste, adi, romanilor pretotindenea! . . . . .

Tempulu modernu.

Oh copilu! de ai avere,
Sà dai posteloru ce-ti cere,
Lasa-te de invetiatu,
Cà-ci càtu vei fi de cu minte,
De n'ai bani, ... gèb'a ai minte:
Adi banulu e cautatu!

Elocuenti'a prèumana
D'ei avè e de pomana,
Sì de 'nveti esci insielatu;
Nu vedi ómeni invetiati,
N'au bani, ... nu sunt respectati:
Banulu este respectatu!

Tipa chiaru càtu vrei de tare,
Cà te tragi d'in vr'unu nému mare,
Dar' acum' ai scapatatu;
Aste-su vorbe dîse 'n ventu,
Cà-ci aici'a pe pamentu
Banulu este cautatu! . . .

Nume mare adi e nula,
Tóta lumea te injura;
Inse en sà fii bogatu:
Respectulu ti se cuvîne,
Totu in ajutoru ti-vîne,
Cà-ci banulu e cautatu!

D'ei avè vre-o intemplare
Pela ori ce tribunale,
Chiaru sà fii furatu;
De ai bani, de ai palate,
Fii siguru, cà ai dreptate, —
Cà-ci banulu e cautatu!

De ai bani poti totu supune,
La momentu ti-capeti nume
De omu fórte insemnatu:
Toti vinu de te lingusiesce,
Te maresce, te cinstesce, —
Cà-ci banulu e cautatu!

Vièti'a cea Dòmnedieésca,
Viitóri'a cea cerésca,
Vrei sà-o dobendesci?
Ai bani? . . . dà la seracime,
Imbraca la golanime, —
Altu-felu . . . . . n'o gasesci!

Cu banulu poti tóte face,
Poti cumpará ori-ce-ti place,
Chiaru pele de smeu;
Pr'in bani legea se strembéza,
Pr'in bani . . . . fetulu meu!!

1870. Bucuresci.

C. D. Stefanescu.

Articlu de fondu, esitu d'in creerii lui Moldovanu Geró, demnu de „Gur'a-Satului.“

Intricosiat'a fama despre o aliantia Latino-Slava, respandita de catra diurnalele slavene, se vede că si vóa, romanilor, vi-a stricatu creerii; de deodata ati inceputu a saltá de bucuria, si pr'in diurnalele vóstre, pre cumu pr'in cele de d'incolo asie si pr'in cele de d'incócea de Carpati, cantati „osana“ de bucuria. Ce misielitate romanésca e acést'a! — Dar' cugetatu-ati voi, cá prin manifestarea unei astu-feliu de bucurii, catraniti pone la ficatu pre fiii lui Árpád, pre adoratorii si supusii lui Biszmarck, pre fratii si stapanitorii nostri? Si óre cugetatu-ati voi, cumu-cá, pr'in astu-feli de manifestatiuni próste ne poteti periclitá si pre noi, pre noi romanii renegati, si cá usóru ne puteti aduce in suspitiune de spioni muscalesci? si apoi vomu perde ósele de rosu cele grase, cu cari ne delectámu noi acum'a, pentru pucínele servitie, ce li facemu fratiloru nostri magiari, candu tradámu pre romani? Si apoi pentru ce tóte acestea? dóra nu pentru ideile cele scintite ale nationalistilor?

Dar ce avemu noi cu aliantia aceea, candu noi nu suntemu neci slavi, neci sclavi, neci latini, ci suntemu fiii fericitéi patrie istorice a lui Árpád, in care toti ca fratii traimu in fericire, indestulare, si in imbelsugare, si avemu de tóte câte numai sunt ei in stare a ni dá d. e. avemu legi tataresci, — *detorii de statu* pone preste capu, — *romani renegati in posturi stáruite*, — *comisari de lotrii a la Rozsa Sándor*, — *banci de creditu, jidovesci*, — *boerime inalta bancherota*, — *jesuiti ca furnicele*, — *diplomati prosti* cu — *chiutur'a, spioni Prusiani* ca locustele, — *prostitutiune nemarginita* e. c. t. in cátu nime nu se póte plange, cá nu ar fi indestulatu, afara dóra de capriciosii si reactionarii cei'a de nationalisti, cu gargauni in capu, cari, vedi bine, ar voi sa mai aibe *si drepturi politice* — *nationali, si cari de felu nu voiescu sa fia magiari*, dupa cumu se duculesce, si a se supune gratióselor insulte si fore-de-legi a poterniciloru nostri stapanitori. — Dar voi, fratiloru romani, ve feriti, si nu auscultati de siarlantani cei'a de nationalisti, cari voescu sa ne insiele si cari nu se sfiescu a intrebuintá ori si ce mediólóce, spre nemicirea impilatoriloru, si sterpirea nóstra, a romaniloru renegati. — Deci nu ve bucurati, ci plangeti, si ve infiorati romaniloru, candu auditi de un'a aliantia Latina-Slava. Berr! eu me cutremuru, candu me si gandescu la muscalu, a carui cunta, pr'in o astu felu de aliantia, cátu de usóru póte deveni si in manele nemerniciloru nationalisti, si apoi atunci, vai, si éra-si vai de peile romaniloru renegati! . . .

Kolosvár. 30 in lun'a sierpiloru, 1873.

Moldovanu Gergely,
patrihotiu magiaru si renegatu romanu,

Scena d'in vieti'a reale,

luata dupa Charivari.

Teatrulu reprezenta interiorulu unui biuru telegraficu. Unu domnu se presenta cu o telegrama in cuprinderea urmatória:

„Madamei Duval, ** 15. Parisu.

Ti amenciu cu durere mórtea unchiului Vincentin. Vino grabnicu. Se deschide testamentulu. Credu cá suntemu legatari.
Durand.“

Impiegatulu, dupa ce a numeratu:

„Sunt dóve cuvinte mai multu Domnule!“

Domnulu: Ah! (recitesce telegram'a sa.) Ei bine! Stergeti afore cuvintele. — cu durere . . .

— Se vede d'in acést'a, cá déca durerile cele mari sunt mute, ele sciu sa fia concise la trebuintia.

TRÉNC'A SI FLÉNC'A.

T. En uita sorata draga! . d'apoi cá filosofandru de Georgiu Pop'a-Popu-Pupu nu mai aprinde „Lumin'a“ in caletate de redactoru; ci acum' unulu d'in acei'a respandesce „Lumin'a“, pre cari gurele cele rele ii numescu de ómenii intunerecului. Cumu se póte ast'a? rogu-te, spune-mi.

F. D'apoi éca asie, cá vedi acelu domnu, cu capulu mare cátu o vica, a spusu-o francu in faciea on. consistoriu plenariu d'in Aradu, cá dinsulu (in cunoscut'a sa comoditate,) nu este harnicu de „Lumina“, fiindu-cá, ca redactoru, are si 14 epistóle nesparte inca de 2. septemani de díle.

T. Ei bagu-séma natiunea si baseric'a l'au fostu in gramaditu cu pré multe oficii?

F. Asie, unulu singuru a avutu, a-nume a fostu si este asesore-referinte consistoriale in senatulu scolasticu.

T. Ei bine; d'apoi déca dinsulu, pre lunga unu singuru oficiu, insu-si s'a dechiaratu de neharnicu pentru a tiené „Lumin'a“ si a luminá mai de parte; sa-mi spuni: cumu póte acum calugarulu Iosifu Goldisú redactá „Lumin'a“, si inca cu atát'a acuratetia laudabile, dupa ce acest'a — precumu bine sciu — are o gramada de oficii in spinarea sa, a-nume: Goldisú e si asesore referinte consistoriale in senatulu strinsu basericescu, — si protodiaconu de ceremonii, — si profesore de teologia!???

F. Intielegi, sora, dícal'a romanésca: „voiesce, si vei poté!“ . . . apoi, vedi asie!

T. D'apoi fratele nostru Georgiu-George-Georgiu-Georgiu Pop'a, scapatu acum' de o sarcina natiunale-basericésca, ce altu cumu i-a fostu adusu si óresi-cari remuneratiuni . . . frumóse d'in fundulu díecesanu, afore de pucínele agende ce le are inca in senatulu scolaru, cumu si-mai petrece vremea de uritu?

F. Ce mai intrebare! — Apoi déca-lu scii odata ca filosofandru si dupa altii si dupa sine insu-si, — se intielege de sine cá si dinsulu o face intocmai ca filosofii: — **mesura stradele si numera stelele in profitulu natiiei**, alduiesca-lu Ddieu.

Anecdota.

Unu tiganu avu nenorocirea, cá i-a moritu unu baiatu. Venindu la popa, care éra betégu de petióre, ca sa-i inmormenteze baiatulu, acest'a i-a spusu: vedi, omule, cá sum betégu si nu potu sa mergu pe diosu mai o mila de de departe; adá-mi mai antaiu o trasura si dupa aceea vou merge.

„Bine parinte“ response tiganulu, merse spre casa si gandi: cumu sa-si procure o trasura. Dupa o gandire lunga interpretandu cuventulu „trasura“ in totu modulu, adeca gramaticalu, logicu, etc, merse mai antaiu a-casa si dupa aceea veni éra-si la pop'a, dicendu-i: „suntemu gat'a, parinte.“

Parintele luandu-si cartile si ornatele necesarie, esi afara, ca sa plece, nevedindu inse neci o trasura intrebá pre tiganu:

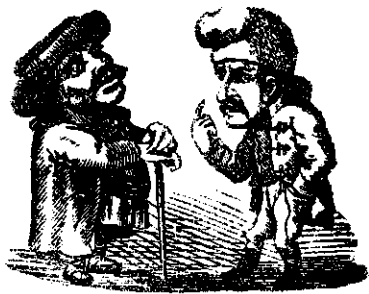
„Mái tigane! unde-e trasur'a?“

„Aicea Santi'a ta, response, tiganulu, tragendu o tarabóntia dupa sine, „suntemu ómeni seraci, si nu ne potemu agonisi o trasura cu 4 roti.“

— „Da caii unde-su?“ intrebá pop'a furiosu?

— „Neci acei'a nu ni-amu potutu agonisi, de aceea m'am apucatu eu sa tragu in loculu loru.“

TAND'A SÎ MAND'A

T. Mare politicoșu te ai facutu, frate Manda, încatu mie nu-mi mai împartășiesci nimica despre fiitoriuulu nostru metropolitu. Mi se pare, că tu inea voiesci, ca *Albinescu*, a te sarută cu unu Dragutia d'în Sibiu. — Ea spune-mi și mie, că cine va fi alesu în procsimulu congressu de archiepiscopu și metropolitu alu nostru?

M. N'ai auditu d'în diuarele straine, că *Ioni-leben* o să tréca la neunatia, numai și numai ca să pôta ajunge metropolitu?

T. Ast'a este o scornitura analoga cu aceea, că *Schönbach* inea va să fia unu metropolitu în *Bucovina* și *Bohesia*. Te rogu, nu me fragmentă atât'a; spune-mi verde în ochi adeverulu, că cine are cele mai bune șantie pentru acestu supremu postu ierarhieu? —

M. Astu-feliu de lucru nu se țiene de competenț'a mea, ci de a congressulu metropolitau, care a-buna sêma va alege pre celu mai demnu barbatu d'în metropolia. — Și încatu am întielesu io, alegerea nu va fi grea, că-ci vicarinlu archidieceșanu, d'în fôrte multe consideratiuni, nu se afla îndemnatu a se candidă pentru acestu postu. —

T. Bravo! bravo! frate, că-ci lucră întielescesce! Ast'a-mi place; sum pre deplinn odihnită, că asîă vomu progresă.

Ursici.

Ș. Epidem'a de *colera*, ce actualminte domnesce și prepadesce pr'în locurile nôstre, în multi au bagatu frica în ôse, macaru că medicii un'a un'a ne însufletiescu pentru curagiu. Cu atâtu mai notoriosu este dara, candu și între acei medici se afla de aceia, cari la adica se dau *voinicosi-fricosi*. Precum audîmu, unu astu-feliu de voinicosu-fricosu este și mediculu comitatense alu cerculu R. (Comitatulu Aradu), dl'u II. despre care se afirma, că fiindu pofțitu la bolnavii de colera, n'are curagiulu a intră la ei în casa, ci ordona a i se deschide ferést'a, și standu la strata inaintea casei patientulu și-întinde numai bastonulu pr'în ferést'a deschisa și *cu bastonulu cêrea pulsulu morbosulu de colera!* . . . . .

Tóc'a Redactiunei.

Dl'u S. S. în N. S. G. — Ti am adresatu diurnalulu d'împrensa cu nr'i dela 22. la nou'a-ti locuinț'a. Da, diurnalulu-lu vei prîimi pre câtu timpu vei fi colaboratorulu lui estraneu.

Dl'u M. G. St. în *Brasien* Multumire pentru aducerea a-minte. Cei 2. nr'i de ana speluți acum' de nou,

Casinei d'în *Bradu*: Astu-feliu socôta ni este regulata.

Dl'u I. D. în *Canerlian'a*: Mai ai a ni transmite fi. 1. catra cei prîimiti dejă, pentru ca să fia costulu abonamentulu completatu.

Dl'u *Deacu* P. G. în *Sotulu superioru*: Asemenea.

On. „*Socetati de lectura în Halnagi*“: Vi-amu împlinitu cererea bucurosu; acceptăm.

Dl'u G. B. în *Moderatu*: „Seraci'a e mare“ — și la noi; deci fi bunu și nu ne mai amenă cu plat'a depe unu trilonit pe altulu; că-ci dela o vreme ôre-care se gata și credinț'a.

Dl'u I. P. în *Iamulu micu*: Apoi bine, numai să fia asîe.

An Herrn *Franz Krauzman* în *Birchisiu*: Da das Abonament für 1/4. Jahr 2. fl. ist und nicht 1. fl. 50. kr. so bitten wir auch den Rest von 50 kr. uns zu zuschicken.

Dl'u *Ioane* G. în *Galati* (Transilvani'a): „Sânceritatea“ D'Tele „câtră Poporulu romanu“ că te-a „îndeannatu a“ te „abonă la Journalulu *Gar'a-Satulu*“ este fôrte frumôsa, — dara costulu unui semestru nu este fi. 3. ci fi. 4. Fii dara a-îe „sânceru“ și ni mai transmite fi. 1.

Dl'u M. B. în C. m. — Ceca ce D'Ta combati în ultimulu discursu între „*Tréca și Pléca*“ este o elufatia naturală și de aceea cum generalu a unei slabități omenești, privitu omulu ca unu animale; éra persônelu, despre cari se afirma acea alunecare, sunt de o pueina însemnătate publică. D'în aceste consideratiuni nu are vro unu interesu pentru noi și publiculu celu mare. Bine judecăm, credem, că pentru acum' și D'Ta vei fi de unu acordu cu noi.

Dl'u I. *Velebino* în *Rama'a*: Ai binevoite a prenumeri la diurnalulu nostru pentru comuța *Rama'a* pre semestruulu I. cu fi. 3. în locu de fi. 1. Binevoite a transmite și diferinț'a de fi. 1. ca să vi danu Cuita despre întegulu costu de abonamentu dupa I. semestru.

Proprietariu, editoriu și redactoru dirigitu: **Mircea B. Stanescu.** — Girante respundietorin și coredactoru: **Basilii Petricu.**

Publicatiuni.

Se afla spre vindicare și se potu trage dela subsemnatulu editoriu (Aradu, strat'a Teleki-ana nrulu 27) urmatoriele uvrage romanesci:

1. „*Poesii de Iulian Grozescu*“ cu portretulu autorulu. Pretiulu 2 fl. în v. a.

2. „*Buchetu*“, cadrulu romanescu pentru forte-pianu, de dn'a *Maria Nicula* nascuta de *Sieba*. Pretiulu: cr. 80. în v. a.

3. „*Calindariulu Babeloru*“, calindariu umoristicu, pentru anulu 1871. totu de o data și pentru 100 de ani. Pretiulu: cr. 30. în v. a.

4. O colectiune completa d'în diurnalulu umoristicu „*Gar'a Satulu*“, semestruulu II. anulu 1870 brosiuratu. Pret.: fl. 3 v. a.

5. O colectiune completa d'în diurnalulu umoristicu ilustratu „*Gar'a-Satulu*“, cursulu întregu alu anului 1871. brosiuratu. Pretiulu fi. 6. în v. a.

6. O colectiune completa d'în „*Gar'a-Satulu*“ anulu 1872. brosiuratu. Pretiulu fi. 6.

7. O colectiune completa d'în „*Gar'a-Satulu*“, semestruulu I. anulu 1873. brosiuratu. cu fi. 4.

8. *Portretulu* fericitulu mitropolitu *Andrei* Barone de *Siapu'a*. Pretiulu d'în preuna cu portulu postale 50. cr.

Dupa 10. exemplarie unulu se da ca rabatu, fia în natura, fia în valôrea lui.

M. B. Stanescu.

Socôta publica.

Colecta

deschisa de *Mircea B. Stanescu* avocatulu în Aradu, pentru acoperirea speseloru de caletoria dela Aradu la Abrudu, în favorulu dlui **Nicolau Cisc'a** d'în Abrudu, auscultatoriu de sciintiele silvanice la academi'a de statu d'în Schemnitz.

În 23/VII. 1873. nou, la Aradu.

1. <i>Mircea B. Stanescu</i> , avocatulu în Aradu,	fi. 1. cr. —
2. <i>Gregoriu Venteru</i> , „ „ „ „ „ „ „ „	1. „ —
3. <i>Ioane Goldisiu</i> , proto. pro. ases. cons. redac. „ „ „ „	1. „ —
4. <i>Demetriu Erdeli</i> , esecutoru regiu în Aradu „ „ „ „	50. „ —
5. <i>Flori'a Bozganu</i> , practicante în legi „ „ „ „	50. „ —
6. <i>Ioane Mladinu</i> , notariulu în Maci'a, „ „ „ „	44. „ —
7. <i>Lazaru Ioanescu</i> , avocatulu în Aradu, „ „ „ „	1. „ —
8. <i>Mateiu Ivacicoviciu</i> , privaterulu în Aradu, „ „ „ „	1. „ —
9. <i>Procopiu</i> „ „ „ episcopu „ „ „ „	2. „ —
10. <i>Andrei</i> Papu, proto. prof. și ases. con. în Aradu, „ „ „ „	1. „ —
11. <i>Georgiu Pop'a</i> , asesoru consistoriale „ „ „ „	1. „ —
12. „ <i>Dogariu</i> , „ „ „ „ „ „ „ „	2. „ —
13. <i>Ioane Popovicu Desenu</i> , avocatulu „ „ „ „	1. „ —
sum'a:	fi. 13. cr. 44.

Recanoscu, că am prîimitu dela dnulu avocatulu *Mircea B. Stanescu* d'în Aradu, sum'a colectata de D'Sa pentru acoperirea speseloru de caletoria dela Aradu spre Abrudu, în totulu la o-îalta fi. 13. cr. 44. éra dniloru contribuenti li esprimu multumita publica.

Aradu în 23/VII. 1873. nou.

Nicolau Cisc'a, m. p.

silvanistu la academi'a d'în Schemnitz. *)

*) Actulu originalu se afla depusu la Redactiunea acestui diurnal.